

aimed at improving the qualitative characteristics, namely: skills, knowledge, motivation, competences, etc.). The main characteristics of the subject of activity (presence of the object; the subject is public; the public subject has a form of realization; the collective subject is represented in each; the subject is formed in the subject activity; the subject is consciously acting subjectivity is determined by the system of relationships; subjectivity is the unity of communication, activity, self-awareness and being; subjectivity is a dynamic beginning; subjectivity is a category of intersubjective personality; personality as a subject manifests itself in being organized, organized, patient honors, self-discipline, creativity, etc.), on the basis of which a subjective characteristic of the future pedagogical worker is defined, which in turn includes: personality orientation, professional (ability to plan and implement the educational process, ability to reflect and professional self-development, generalization presentation of one's own professional development, etc.) and psychological (professional self-awareness, self-development, self-knowledge, ability to counteract emotional burnout, etc.). It has been established that the development of the subjectivity of the future pedagogical worker as a subject of professional activity can be carried out in conditions that meet the requirements of creative professional activity.

Key words: subjectivity, developmental management, abilities, subjective characterization of the pedagogical employee.

УДК:378;45-54/456;12

DOI 10.31339/2413-3329-2020-1(11)-60-63

Гнатик Каталін Бейлівна,
аспірант,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево

Лізак Катерина Михайлівна,
старший викладач,

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, м. Берегово

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ І СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті виокремлено сукупність дієвих педагогічних умов і обґрунтовано основні складники структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Проаналізовано змістове наповнення категорій «умова», «педагогічна умова». Встановлено, що ефективний вплив на процес формування досліджуваного феномену забезпечать такі педагогічні умови: формування позитивного «Я-образу» професіонала у свідомості студентів шляхом використання методу кейсів; забезпечення формування професійного світогляду майбутніх бакалаврів іноземної мови на основі розширення змісту навчальних дисциплін інформацією міждисциплінарного характеру; використання освітнього контексту професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови як середовища для формування професійної ідентичності; організація рефлексивно-творчої навчальної діяльності студентів.

Ключові слова: педагогічні умови, професійна ідентичність, модель, структурно-функціональна модель, майбутні бакалаври іноземної мови, студенти.

Постановка проблеми. В умовах бурхливих технологічних змін, що відбуваються в сучасному світі, набуває актуальності впровадження нових підходів до змісту вищої освіти й підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності. Гуманізація вищої філологічної освіти забезпечує динаміку розвитку професійного потенціалу студентів філологічних спеціальностей не тільки як носіїв нормативної комунікації та мовного коду, а й як творчої, психологічно стійкої особистості, здатної креативно мислити й оцінювати педагогічні ситуації, використовувати у професійній практиці придбаний протягом навчання досвід спілкування в умовах освітнього простору.

Одним із пріоритетних напрямів модернізації та фундаменталізації вищої педагогічної освіти в Україні науковці визначають професіоналізацію особистості. Тому спостерігається підвищений інтерес дослідників до проблеми формування професійної ідентичності майбутніх фахівців, що пояснюється зміною традиційної парадигми освіти на особистісно орієнтовану. Актуальність вивчення професійної ідентичності майбутніх педагогічних кадрів значно зростає в зв'язку з удосконаленням сучасної системи освіти України, що сприяє підвищенню якості підготовки фахівців. У контексті нашого дослідження це стане можливим за умов, якщо майбутні бакалаври іноземної мови володітимуть високим рівнем професійної ідентичності. Задля реалізації завдань наукового пошуку слід виокремити й обґрунтувати педагогічні умови формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови та структурно-функціональну модель такого процесу.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. До проблематики професійної ідентичності були звернені погляди науковців в роботах Г. Гарбузової, О. Єрмолаєвої, І. Родічкіної, У. Родігіної, Л. Шнейдер. Актуальність цієї проблематики викликано її високою практичною значущістю, безпосередньо пов'язаною з проблемами ефективності трудової діяльності, професійної адаптації, професійного навчання, професійного

розвитку в цілому. Однак нами не знайдено напрацьованих сучасних науковців, де б предметом наукового пошуку виступала професійна ідентичність майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Мета статті: виокремлення сукупності дієвих педагогічних умов та обґрунтування структурних складових структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Результати дослідження. Насамперед з'ясуємо сутність поняття «педагогічна умова». Аналіз психолого-педагогічної літератури дав змогу виокремити різні аспекти визначення поняття «умова» в такому розумінні: філософська категорія, що відображає відношення предмета до навколишніх явищ, без яких його існування неможливе [3]; важливий чинник підвищення ефективності будь-якої діяльності [2]; підсумок цілеспрямованого відбору, конструювання та застосування елементів, змісту, методів (приймів), а також організаційних форм навчання для досягнення дидактичних цілей [1].

У довідниковій літературі сутність поняття «умова» визначається як необхідна обставина, що уможливує здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяє чомусь [4, с. 1506]. Великий тлумачний словник визначає умову як вимогу, що ставиться однією із сторін що домовляються; як усну чи письмову згоду про що-небудь; як правила, що встановлені в будь-якій сфері життя, діяльності; як обставини, за яких щось відбувається чи залежить будь-що [4, с. 776]. Водночас, «обставина» характеризується як сукупність умов, за яких що-небудь відбувається [4, с. 818].

Незважаючи на те, що предметом великої кількості педагогічних досліджень виступають педагогічні умови реалізації певних процесів, у сучасній науці існують певні розбіжності щодо тлумачення самого поняття «педагогічна умова». У науковій літературі під педагогічними умовами розуміють сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів, педагогічних прийомів спрямованих на розв'язання поставлених у педагогіці

завдань (В. Андрєєв, Л. Петухова, Р. Серьожникова та ін.). При цьому дослідники до педагогічних відносять лише ті умови, які свідомо створюються в освітньому середовищі, в педагогічному процесі, а їх реалізація забезпечує успішний його перебіг (Т. Крюкова). Спільною рисою наведених визначень є трактування педагогічних умов як чинників позитивного впливу на протікання педагогічних процесів або функціонування педагогічних систем для підвищення їхньої результативності.

Таким чином, на основі аналізу окреслених позицій щодо визначення поняття «педагогічні умови», виокремимо низку положень, важливих для нашого дослідження:

1) педагогічні умови є основним дієвим чинником цілісного освітнього процесу;

2) педагогічні умови відображають сукупність можливостей освітнього середовища (цілеспрямовано конструюються заходи взаємодії суб'єктів освіти (викладачів і студентів), змісту, форм, методів і прийомів навчання, програмно-методичного забезпечення освітнього процесу та матеріально-просторового середовища (навчальні лабораторії, технічне обладнання тощо), що забезпечують функціонування професійної підготовки студентів;

3) у структурі педагогічних умов виокремлюють внутрішні чинники (забезпечують розвиток особистісної сфери суб'єктів освітнього процесу) і зовнішні елементи (сприяють формуванню процесуальної складової педагогічної системи);

4) реалізація коректно відібраних педагогічних умов забезпечує ефективність функціонування професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Узагальнивши наведені визначення, під педагогічними умовами розуміємо взаємопов'язану сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, засобів і заходів, які забезпечуватимуть високу результативність процесу формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Зазначимо, що педагогічні умови виокремлено таким чином, щоб їхня реалізація максимально ефективно впливала на формування всіх компонентів професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Припускалося, що ефективне вирішення окресленої проблеми, якість отриманих результатів залежатиме від упровадження в навчально-виховному процесі закладів вищої освіти відповідних педагогічних умов.

На основі використання методів аналізу педагогічної літератури з проблеми дослідження, педагогічних спостережень, узагальнення сучасного стану професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови встановлено, що ефективний вплив на процес формування досліджуваного феномену забезпечать такі педагогічні умови:

1) формування позитивного «Я-образу» професіонала у свідомості студентів шляхом використання методу кейсів;

2) забезпечення формування професійного світогляду майбутніх бакалаврів іноземної мови на основі розширення змісту навчальних дисциплін інформацією міждисциплінарного характеру;

3) використання освітнього контексту професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови як середовища для формування професійної ідентичності;

4) організація рефлексивно-творчої навчальної діяльності студентів.

Процес формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови розуміли як комплекс взаємопов'язаних заходів, що створювали педагогічні умови, реалізація яких забезпечувала формування досліджуваного феномену. В цьому контексті виникає необхідність розробки структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови, яка поєднуватиме всі складники такого процесу.

Для розробки структурно-функціональної моделі досліджуваного процесу враховувалося, що відповідні структури освітнього процесу дають уявлення про стандарти успішного виконання професійної діяльності; дозволяють підвищити ефективність навчання та розвиток майбутніх педагогів. Ми погоджуємося з думкою науковців, що призначення будь-якої

розробленої моделі – це фіксація найголовніших ознак об'єкта вивчення. Відтак модель може бути створена внаслідок глибокого розуміння функцій і властивостей, які моделюються, виступає як аналогія, є проміжною ланкою між висунутими теоретичними положеннями та їх перевіркою в реальному педагогічному процесі. Модель у педагогічному дослідженні розглядається як штучно створена схема, конструкція, яка відображає і відтворює в більш простому й узагальненому вигляді основні складники (структуру) досліджуваного процесу, між якими формуються певні взаємозв'язки, відносини, визначаються напрями взаємовпливу та ін.

У контексті дослідження нам імпонує визначення поняття «модель», яке дає В. Вихрущ. Під моделлю науковець розуміє таку уявно або матеріально зrealізовану систему, яка, відображаючи або відтворюючи об'єкт дослідження, здатна заміщати його так, що її вивчення дає нам нову інформацію про об'єкт [5]. Наприклад, модель такого об'єкта дослідження, як освітній процес, враховуючи загальнонаукові аспекти моделювання, відображає методологічні засади (підходи і принципи) організації професійної підготовки майбутніх фахівців, обґрунтований відбір змісту й обсягу необхідної інформації, узгодженої з цілями та завданнями навчання відповідно до профілю підготовки, рівня підготовки чи компетентності й пізнавальних можливостей студентів. Така науково, методологічно і методично обґрунтована модель об'єкта вивчення дає змогу врахувати в дослідженні низку різнопланових обставин (методологічних, психолого-педагогічних, організаційних, дидактичних та ін.).

Розрізняючи моделі за способом репрезентації оригіналу, В. Вихрущ виокремлює два класи таких структурованих схематичних об'єктів: матеріальні й уявні. До перших науковець відносить моделі, які сконструйовані людиною штучно чи взяті з природи як зразок (моделі різних виробничих процесів тощо). Уявні, або ідеальні моделі конструюються дослідниками у вигляді уявних образів (схем), фіксуються за допомогою різних знаків чи інших матеріальних засобів вираження і бувають фізичні, математичні, логічні тощо [6].

Нині однією з найбільш повних є класифікація моделей, запропонована К. Кравченком, який поділяє моделі за такими ознаками: 1) за видом: матеріальні, ідеальні, предметні, символічні; 2) за формою відображення: механічні, логічні та математичні; 3) за предметом дослідження: фізичні, хімічні, технічні тощо; 4) за природою явищ: соціальні, економічні, біологічні, психологічні, педагогічні; 5) за завданням дослідження: евристичні, прогностичні; 6) за ступенем точності: приближені, точні, достовірні, можливі тощо; 7) за обсягом: повні та неповні; 8) за властивостями відображення: функціональні, інформаційні, системні; 9) за способом вираження: знакові, речові (матеріальні), графічні [8, с. 24].

З метою розробки структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови конкретизуємо її основні складники. В контексті нашого дослідження такими складниками визначені: мета, методологічні підходи до формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови, принципи навчання, етапи формування професійної ідентичності студентів цієї спеціальності, педагогічні умови, компоненти, критерії та рівні сформованості досліджуваної професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови.

Розроблена структурно-функціональна модель представлена у вигляді взаємопов'язаних загальних складників – блоків: теоретико-методологічного, діагностичного, діяльнісно-практичного, результативно-аналітичного. Початковим елементом моделі визначено мету, яка відображає специфіку організації наукового дослідження – формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови, що поєднана з очікуваним результатом наукової розвідки.

Реалізація моделі здійснювалася впродовж кількох етапів, узгоджених з назвами відповідних блоків. Так, теоретико-методологічний блок поєднує систематизовані ключові наукові

підходи та принципи, що забезпечують ефективність формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. У змістовно-організаційному блоці окреслено дисципліни, в процесі вивчення яких організувалася дослідно-експериментальна робота, виокремлено педагогічні умови, які реалізовувалися в підготовці майбутніх бакалаврів іноземної мови.

У діяльнісно-практичному блоці структурно-функціональної моделі конкретизовано педагогічні технології та методичне забезпечення, що використовувалися в процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови з метою формування професійної ідентичності та спрямовувалися на створення контекстного навчального середовища. Діяльнісний аспект структурно-функціональної моделі підкреслюється ще й тим, що за наявності у студентів задовільного і низького рівнів професійної ідентичності викладач може вдосконалити професійну підготовку цих студентів, використовуючи поетапність впровадження розробленої моделі. Результативно-аналітичний блок структурно-функціональної моделі відбиває сформованість компонентів (аксіологічно-мотиваційного, когнітивного, комунікативно-мовного, рефлексивного) та рівні (високий, достатній, задовільний, низький) професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови. Про цілісність анонсованої структурно-функціональної моделі свідчить те, що мета, результат і всі її блоки взаємопов'язані між собою.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Шляхом використання методів аналізу педагогічної літератури з проблеми дослідження, педагогічних спостережень, узагальнення сучасного стану професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови встановлено, що ефективний вплив на процес формування досліджуваного феномену забезпечать такі педагогічні умови: формування позитивного «Я-образу» професіонала у свідомості студентів шляхом використання методу кейсів; забезпечення формування професійного світогляду майбутніх бакалаврів іноземної мови на основі розширення змісту навчальних дисциплін інформацією міждисциплінарного характеру; використання освітнього контексту професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземної мови як середовища для формування професійної ідентичності; організація рефлексивно-творчої навчальної діяльності студентів.

Розроблена структурно-функціональна модель формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови базується на взаємозв'язку всіх її структурних елементів і відображає комплексну реалізацію усіх визначених у дослідженні педагогічних умов. Відтак актуалізується проблема розкриття сутності та специфіки організаційних і методичних процесів реалізації педагогічних умов і запропонованої моделі в ході проведення експериментального дослідження з формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземної мови, що є перспективами подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Андреев В. И. Педагогика : учебный курс для творческого саморазвития. 2-е изд. Казань : Центр инновационных технологий, 2006. 608 с.
2. Бондаренко Н. Ю. Становление экзистенциальных ценностей будущих учителей в процессе интерактивного обучения : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Ростов-на-Дону, 2006. 162 с.
3. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні : підручник. К. : КНЕУ, 2004. 383 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К. : Ірпін'я : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
5. Вихрущ В.О. Методологія та методика наукового дослідження. Тернопіль: ТАЙП, 2015. 243 с.
6. Вихрущ В. О. Парадигмальний підхід та моделювання дорослих у сучасній вищій освіті. *Педагогічний дискурс*. 2017. Вип. 22. С. 35–41.
7. Водяха А. А. Исследование ценностно-смысловых ориентаций личности как фактора сформированности профессиональной идентичности врача. *Вестник Томского государственного университета*. 2009. № 324. С. 321–324.
8. Кравченко К. А. Використання досвіду системи вищої освіти ФРН у підготовці вчителів іноземних мов : метод. рек. Умань : Соцінський, 2013. 86 с.

References

1. Andreyev V. I. Pedagogika : uchebnyy kurs dlya tvorcheskogo samorazvitiya. 2-ye izd. Kazan' : Tsentr innovatsionnykh tekhnologiy, 2006. 608 s.
2. Bondarenko N. YU. Stanovleniye ekzistentsial'nykh tseinnostey budushchikh uchiteley v protsesse interaktivnogo obucheniya : dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.08. Rostov-na-Donu, 2006. 162 s.
3. Butenko N. YU. Komunikativni protsesy u navchanni : pidruchnyk. K. : KNEU, 2004. 383 s.
4. Velykyy tлумachnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyimovy / Uklad. i holov. red. V.T. Busel. K. : Irpin' : VTF «Perun», 2005. – 1728 s.
5. Vykhruyshch V.O. Metodolohiya ta metodyka naukovohodoslidzhennya. Ternopil': TAYP, 2015. 243 s.
6. Vykhruyshch V. O. Paradyhmal'nyy pidkhid ta modelinavchannadoroslykh u suchasnyy vyshchiiyosviti. *Pedahohichnyy dyskurs*. 2017. Vyp. 22. S. 35–41.
7. Vodyakha A. A. Issledovaniye tseinnostno-smyslovykh oriyentatsiy lichnosti kak faktora sformirovanosti professional'noy identichnosti vracha. *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo universiteta*. 2009. № 324. S. 321–324.
8. Kravchenko K. A. Vykorystannya dosvidu systemy vyshchoyi osvity FRN u pidhotovtsi vchyteliv inozemnykh mov : metod. rek. Uman' : Sochins'kyy, 2013. 86 s.

В статті виділена сукупність дійсних педагогічних умов і обґрунтовані основні складові структурно-функціональної моделі формування професійної ідентичності майбутніх бакалаврів іноземного мови. Проаналізовано змістовно-організаційне наповнення категорій «умови», «педагогічне умови». Установлено, що ефективне вплив на процес формування досліджуваного феномену забезпечать такі педагогічні умови: формування позитивного «Я-образу» професіонала в свідомості студентів шляхом використання методу кейсів; забезпечення формування професійного світогляду майбутніх бакалаврів іноземного мови на основі розширення змісту навчальних дисциплін інформацією міждисциплінарного характеру; використання освітнього контексту професійної підготовки майбутніх бакалаврів іноземного мови як середовища для формування професійної ідентичності; організація рефлексивно-творчої навчальної діяльності студентів.

Ключові слова: педагогічні умови, професійна ідентичність, модель, структурно-функціональна модель, майбутні бакалаври іноземного мови, студенти.

The article identifies a set of effective pedagogical conditions and substantiates the main components of the structural and functional model of future bachelors' professional identity formation in foreign language teaching. The content of the categories "condition" and "pedagogical condition" have been analyzed. It has been summarized that the common feature of these definitions is the interpretation of pedagogical conditions as factors of positive influence on the course of pedagogical processes or the functioning of pedagogical systems to improve their effectiveness. Generally, the pedagogical conditions are distinguished in such a way that their implementation maximally effectively influences the formation of all components of future bachelors' professional identity. It was assumed that the effective solution of the problem is the quality of the obtained results which will depend on the introduction of appropriate pedagogical conditions in the educational process of institutions of higher education, it will provide an effective influence on the process of formation of the phenomenon under study: formation of a positive "I-image" by using the method of cases; formation of a professional outlook on the basis of expanding the content of academic disciplines; the use of educational context for training of future foreign language bachelors to form their professional identity; organization of students' reflective and creative educational activity. In order to develop a structural and functional model for the formation of future bachelors' professional identity there have been specified: the purpose, methodological approaches, principles of study, stages, the criteria and levels of future bachelors' professional identity. The result is a developed structural and functional model presented in the form of interconnected blocks: theoretical, methodological, diagnostic, activity-practical, result-analytical. The author's structural-functional model of forming the future bachelors' professional identity in foreign language teaching is based on the interrelation of structural elements and reflects the complex realization of all pedagogical conditions defined in the study.

Key words: pedagogical conditions, professional identity, model, structural and functional model, future bachelors in foreign language teaching, students.

УДК 37; 364.444:378.1

DOI 10.31339/2413-3329-2020-1(11)-63-66

Гончаренко Олена Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, старший викладач,
orcid id 0000-0002-5866-6839

Полянничко Анжела Олександрівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми
orcid id 0000-0003-3729-3452

ДО ПИТАННЯ ЗМІСТУ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У статті висвітлено зміст і напрями медико-соціальної роботи, окреслено перелік функціональних завдань, які стоять перед соціальним працівником в системі охорони здоров'я. Авторкою доводиться необхідність введення медико-соціальної складової до фахової підготовки соціальних працівників, зокрема на магістерських програмах із соціальної роботи, та підвищення кваліфікації фахівців соціальної сфери, які потребують спеціалізованих знань щодо певних сфер охорони здоров'я населення.

Ключові слова: здоров'я, медико-соціальні аспекти здоров'я, медико-соціальна робота, медико-соціальна допомога, підготовка соціальних працівників медико-соціального спрямування.

Постановка проблеми. В умовах політичних, економічних і соціальних трансформацій останніх десятиліть показники здоров'я населення погіршуються, що веде до посилення медико-соціальних проблем в суспільстві. Це обумовлює об'єктивну потребу в розвитку нових ефективних технологій вирішення взаємопов'язаних проблем соціального і медичного характеру на якісно новому комплексно-інтегративному рівні. Серед таких технологій істотну роль виконують технології соціальної роботи в установах охорони здоров'я в межах професійної соціально-медичної роботи, яка розглядається науковцями як один з напрямів соціальної роботи і, в той же час, як важлива складова соціальної медицини, котра має прикладний характер.

У багатьох країнах світу соціальна робота є невід'ємним компонентом сфери охорони здоров'я, в межах якої соціальний працівник проводить соціальний захист пацієнтів через систему соціального страхування, надає психологічну підтримку, проводить рекреаційну роботу. Проте, діяльність соціальних працівників медичного спрямування в Україні ще рідкісне явище, що актуалізує питання підготовки фахівців для медико-соціальної роботи.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Проблема здоров'я населення є доволі актуальною в сучасній науці. Медико-соціальні основи здоров'я розглядають Ю. Вороненко, О. Мартиненко, І. Маруненко, О. Тимчик, Ю. Шуригіна та інші. Питання теорії і практики соціальної роботи в сфері охорони здоров'я вивчають М. Беляєва, Д. Данко, С. Холостова та інші. Проблему підготовки соціальних працівників до медико-соціальної роботи розглядають Л. Клос, О. Повідайчик, Л. Радіонова, Т. Семігіна та інші. І хоча досліджуване питання представлено широким колом наукових доробків, проблема підготовки соціальних працівників до роботи в закладах охорони здоров'я потребує більш ґрунтовного вивчення.

Мета статті: схарактеризувати зміст та складові медико-соціальної роботи, окреслити коло функціональних завдань, які стоять перед соціальним працівником медичної спеціалізації; довести необхідність введення медико-соціальної складової до фахової підготовки соціальних працівників.

Результати дослідження. Проблема здоров'я та його збереження належить до числа як локальних, так і глобальних проблем. Таких, що мають життєво важливе значення як для кожного індивіда, кожної держави, так і для всього людства в цілому. По-перше, здоров'я відноситься до переліку головних цінностей життя, що дозволяє людині повноцінно жити, вчитися, працювати, будувати кар'єру, займатися спортом, відпочивати тощо. Разом з цим, здоров'я виступає важливою складовою щасливого сімейного життя, народження і виховання дітей, спокійної і благополучної старості. По-друге, здоров'я населення розглядається одним з основних чинників досягнення національної безпеки, соціально-економічного процвітання і благополуччя держави у цілому, а хороший стан індивідуального і громадського здоров'я виступає запорукою гармонічних відносин у суспільстві. Суспільство може досягти розвитку, якщо його громадяни будуть здоровими.

Здоров'я людини є предметом вивчення багатьох природничих і суспільних наук – біології, медицини, соціології, психології, філософії та ін. У сучасному науковому обігу дослідники нараховують понад 400 трактувань поняття «здоров'я». Проте, найбільш уживанишим є визначення Всесвітньої організації охорони здоров'я (Статут ВООЗ, 1948 р.), яке розглядає здоров'я як «стан повного фізичного, душевного і соціального благополуччя, а не тільки як відсутність хвороб і фізичних дефектів». Таке визначення, на думку науковців, є найбільш чітким, зрозумілим, повним, оскільки воно пов'язане з біологічними, соціальними та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>